

Rekabet Kurumu Başkanlığından,

REKABET KURULU KARARI

Dosya Sayısı : 2004-2-39 (Devralma)
Karar Sayısı : 04-42/518-125
Karar Tarihi : 17.6.2004

10 **A. TOPLANTIYA KATILAN ÜYELER**

Başkan : Mustafa PARLAK
Üyeler : Tuncay SONGÖR, A. Ersan GÖKMEN,
R. Müfit SONBAY, Murat GENCER,
Rıfki ÜNAL, Prof Dr. Nurettin KALDIRIMCI,
M. Sıraç ASLAN, Süreyya ÇAKIN.

B. RAPORTÖRLER : Ebru ÖZTÜRK, A. Özlem UZUN

20 **C. BİLDİRİMDE
BULUNAN**

: Hacı Ömer Sabancı Holding A.Ş.
Sabancı Center 34330 Levent-İstanbul

D. TARAFLAR

: Hacı Ömer Sabancı Holding A.Ş.
Sabancı Center 34330 Levent-İstanbul

IBM Türk Ltd. Şti.

Büyükdere Cad. 34330 Levent-İstanbul

30 **E. DOSYA KONUSU** : IBM Türk'ün I-BİMSA Uluslararası İş, Bilgi ve Yönetim Sistemleri A.Ş.'nde sahip olduğu %50 hissesinin Hacı Ömer Sabancı Holding A.Ş. tarafından devralınması işlemine izin verilmesi talebi.

F. DOSYA EVRELERİ : Kurum kayıtlarına 10.6.2004 tarih ve 3087 sayı ile giren bildirim üzerine, 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 7. maddesi ile 1997/1 sayılı Rekabet Kurulu'ndan İzin Alınması Gereken Birleşme ve Devralmalar Hakkında Tebliğ'in ilgili hükümleri uyarınca yapılan inceleme sonucunda düzenlenen 14.6.2004 tarih, 2004-2-39/Öİ-04-EÖ sayılı Devralma Ön İnceleme Raporu 14.6.2004 tarih, REK.0.06.00.00/74 sayılı Başkanlık önergesi ile 04-42 sayılı Kurul toplantısında görüşülerek karara bağlanmıştır.

40 **G. RAPORTÖRLERİN GÖRÜŞÜ:** Yapılan tespit ve değerlendirmeler ışığında; IBM Türk Ltd. Şti.'nin I-BİMSA Uluslararası İş, Bilgi ve Yönetim Sistemleri A.Ş.'nde sahip olduğu %50 oranındaki hissesinin Hacı Ömer Sabancı Holding A.Ş. tarafından devralınması işleminin 1997/1 sayılı Tebliğ kapsamında bir işlem olduğu, bildirim konusu devir işleminin 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 7. maddesi anlamında hakim durum yaratan veya mevcut bir hakim durumu güçlendiren ve bunun

50

sonucunda ülkenin bütünü yahut bir kısmında herhangi bir mal veya hizmet piyasasındaki rekabetin önemli ölçüde azaltılması sonucunu doğuran bir işlem olmadığı; bu nedenle söz konusu işleme izin verilmesi gerektiği ifade edilmiştir.

H. İNCELEME VE DEĞERLENDİRME

H.1. Taraflar

H.1.1. International Business Machines (IBM) Türk Ltd. Şti.

60 IBM, New York Eyaleti kanunları uyarınca kurulmuş olan ve genel olarak, bilgi teknolojileri hizmetleri alanında Bilişim Teknolojileri (BT) sistemleri, malzemeleri, bilgisayar yazılımı ve hizmetleri pazarlama, üretme, geliştirme konularında faaliyet gösteren bir şirkettir. IBM, Türkiye'deki faaliyetlerini IBM Türk Ltd. Şti. aracılığıyla yürütmektedir. IBM Türk Ltd. Şti.'nin 2003 yılı cirosu (.....) TL'dir.

H.1.2. Hacı Ömer Sabancı Holding A.Ş.

70 Hacı Ömer Sabancı Holding A.Ş., Sabancı Grubu'nu temsil eden ana şirkettir. Sabancı Holding, Grubun finansman, planlama, iş geliştirme ve insan kaynakları işlevlerinin koordinasyonunun yanı sıra, stratejilerin belirlenmesinden de sorumlu olan yönetim merkezidir. Sabancı Holding'in %80,9 oranındaki hissesi Sabancı Ailesi'ne aittir. Holding hisselerinin %19,1'i halka açıktır.

Sabancı Grubu, 66 şirketten oluşmaktadır. Grubun temel faaliyet alanları; bankacılık ve sigortacılığı kapsayan finansal hizmetler, gıda, BT, otomotiv, lastik ve takviye malzemeleri, kimya, çimento, tekstil, kağıt ve ambalaj malzemeleri, turizm ve dış ticarettir. Sabancı Grubu 2003 yılında 7,3 milyar ABD doları ciro elde etmiştir.

H.2. İlgili Pazar

H.2.1. İlgili Ürün Pazarı

80 Sektörde faaliyet göstermekte olan teşebbüsler ve bunların faaliyet alanları incelendiğinde bu teşebbüslerin, köken itibarıyla en yoğun ve yaygın olarak hizmet verdikleri sektörlerin dışında da faaliyetlerini çeşitlendirerek tüm BT alt pazarlarını kapsayacak nitelikte bir genişleme ve yapılanma içinde oldukları görülmektedir. Bu durum, hizmetlerin ve pazarların yakınsaklaşmasına neden olmakta; hizmetler arasında kesin sınırların çizilmesini zorlaştırmaktadır.

Öte yandan, BT hizmetleri pazarı yeni firma girişlerine büyük ölçüde açık bir alandır. Yeni ve küçük firmaların pazarda tutunma şansı oldukça yüksektir. İlgili ürün pazarında, pazara giriş engeli yaratacak herhangi bir yasal düzenleme mevcut değildir.

90 I-BİMSA'nın donanım bakım ve destek, iş yönetimi ve eğitim hizmetleri sunumu olmaması nedeniyle esasen, ilgili ürün pazarını bunun dışında kalan BT hizmetleri pazarı olarak tanımlamak mümkün ise de, gerek alt pazar

bazında yeterli ve kesin pazar payı bilgisinin mevcut olmaması, gerekse hızlı teknolojik gelişmelerin getirdiği alt pazarlar arası yakınsama, kullanıcıların ilgili ürün ve hizmetlere tek noktada ulaşma yönündeki talebi, sektördeki arzın ikame edilebilirlik seviyesinin yükselmesi, pazara girişin son derece kolay olması nedenleriyle ilgili ürün pazarı, “bilgi teknolojileri hizmetleri pazarı” olarak belirlenmiştir.

H.2.2. İlgili Coğrafi Pazar

Devralma işleminin etkili olduğu ilgili coğrafi pazar “Türkiye Cumhuriyeti sınırları” olarak kabul edilmiştir.

100 H.3. Yapılan Tespitler ve Hukuki Değerlendirme

1997/1 sayılı Tebliğ'in 2. maddesinin (b) bendine göre “herhangi bir teşebbüsün ya da kişinin diğer teşebbüsün malvarlığını yahut ortaklık paylarının tümünü veya bir kısmını ya da kendisine yönetimde hak sahibi olma yetkisi veren araçları devralması veya kontrol etmesi” birleşme ya da devralma sayılan hallerden biri olarak belirlenmiştir.

110 Bildirim konusu işlem ile I-BİMSA'nın sermayesinin %50'sini temsil eden hisse Sabancı Holding tarafından devralınacaktır. Sabancı Grubu halihazırda I-BİMSA'nın geri kalan %50 hissesinin sahibidir. Devralma işlemi sonucunda, I-BİMSA'nın tüm kontrolü Sabancı Grubu'na geçecektir. Dolayısıyla bildirim konusu işlem, tebliğin anılan maddesi anlamında bir devralma işlemidir. I-BİMSA'nın ortaklık yapısı aşağıdaki gibidir:

Tablo 1: I-BİMSA'nın ortaklık yapısı

Ortak	Hisse oranı (%)
IBM Türk Ltd. Şti.	50
H.Ö. Sabancı Holding A.Ş.	20
Akbank T.A.Ş.	10
Sasa Dupont Sabancı Polyester A.Ş.	10
Bossa Ticaret ve Sanayi İşletmeleri T.A.Ş.	10

120 1998/2 sayılı Tebliğ ile değişik 1997/1 sayılı Tebliğ'in 4. maddesinde “birleşme veya devralmayı gerçekleştiren teşebbüslerin ülkenin tamamında veya bir bölümünde ilgili ürün piyasasında, toplam pazar paylarının, piyasanın %25'ini aşması halinde veya bu oranı aşmasa bile toplam cirolarının 25 trilyon Türk Lirasını aşması halinde Rekabet Kurulu'ndan izin alınması zorunludur” hükmü getirilmiştir.

I-BİMSA'nın 2003 yılında BT hizmetleri pazarındaki payı % (.....)'dir. 1997/1 sayılı Tebliğ ile belirlenen %25'lik pazar payı eşiğinin aşılmadığı görülmektedir. Ancak I-BİMSA'nın (.....) TL olan 2003 yılı cirosu 1998/2 sayılı Tebliğ ile değişik 1997/1 sayılı Tebliğ'deki 25 trilyonluk ciro eşiğini aşmaktadır. Dolayısıyla işlem Rekabet Kurulu'nun iznine tabi bir işlemdir.

130

Devralma işleminin gerçekleştiği ilgili ürün pazarındaki 2003 yılı pazar payları aşağıdaki tabloda gösterilmektedir:

Tablo 2: Türkiye BT Hizmetleri Pazarı 2003

Teşebbüs	Pazar payı (%)
HP	13,5
Ericsson	11,9
Koç Sistem	7,2
Meteksan	6,7
Microsoft	5,6
Xerox	4,7
Intel	4,2
Cisco	3,7
Probil	3,3
Siemens Business Systems	3,3

Tablodan da görüldüğü üzere, Türkiye BT hizmetleri pazarı çok sayıda aktörün faaliyet gösterdiği, yoğun rekabetin yaşandığı bir pazardır. Sektörün genel yapısı incelendiğinde de, pazara girişi engelleyen herhangi bir hususun bulunmadığı, son beş yılda pazara uluslararası ve yerel birçok girişin olduğu görülmektedir. (Bunlardan biri Siemens Business Systems'dir.)

140

4054 Sayılı Kanun'un 7. maddesine göre "Bir ya da birden fazla teşebbüsün hakim durum yaratmaya veya hakim durumlarını daha da güçlendirmeye yönelik olarak, ülkenin bütünü yahut bir kısmında rekabetin önemli ölçüde azaltılması sonucunu doğuracak şekilde birleşmeleri veya herhangi bir teşebbüsün ya da kişinin diğer bir teşebbüsün mal varlığını yahut ortaklık paylarının tümünü veya bir kısmını ya da kendisine yönetimde hak sahibi olma yetkisi veren araçları, miras yoluyla iktisap durumu hariç olmak üzere, devralması hukuka aykırı ve yasaktır."

150

Bildirim konusu işlem I-BİMSA'nın tamamen Sabancı Holding'in kontrolüne geçmesini sağlayan bir hisse devir sözleşmesinden ibarettir. Devralma işlemi sonucunda BT hizmetleri pazarında faaliyet gösteren tedarikçilerin sayısı azalmayacaktır. Yoğun bir rekabetin yaşandığı BT hizmetleri pazarında I-BİMSA'nın pazar payı yukarıda da belirtildiği gibi %1,8'dir.

Yukarıda yer verilen bilgiler çerçevesinde, bildirim konusu devralma işlemi ile ilgili pazarda hakim durumun yaratılmasının veya güçlendirilmesinin söz konusu olmayacağı anlaşılmaktadır. Bu nedenle devralma işlemine izin verilmesinde bir sakınca bulunmamaktadır.

I. SONUÇ

160

Düzenlenen rapora ve incelenen dosya kapsamına göre; IBM Türk Ltd. Şti'nin, I-BİMSA Uluslararası İş, Bilgi ve Yönetim Sistemleri A.Ş.'nde sahip olduğu %50 hissesinin Hacı Ömer Sabancı Holding A.Ş. tarafından devralınması işleminin 1997/1 sayılı Rekabet Kurulu'ndan İzin Alınması Gereken Birleşme ve Devralmalar Hakkında Tebliğ kapsamında bir devir işlemi olduğuna; bununla birlikte bu işlemin aynı Kanun'un 7. maddesi anlamında hakim durum yaratan veya mevcut bir hakim durumu güçlendiren ve bunun sonucunda ülkenin bütünü veya bir kısmında ilgili piyasadaki

04-42/518-125

rekabetin önemli ölçüde azaltılması sonucunu doğuran nitelikte olmadığına; dolayısıyla bildirim konu devir işlemine izin verilmesine OYBİRLİĞİ ile karar verilmiştir.